

RP 122/2020 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 § i vallagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att vallagen ändras så att bestämmelserna om indelningen i valkretsar stämmer överens med de ändringar i landskapsindelningen som träder i kraft vid ingången av 2021 samt med två ändringar i kommunindelningen, av vilka den ena trädde i kraft vid ingången av 2020 och den andra träder i kraft vid ingången av 2021.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Nuläge och föreslagna ändringar	3
2 Propositionens konsekvenser	4
3 Beredningen av propositionen	4
4 Ikraftträdande	4
LAGFÖRSLAG	5
Lag om ändring av 5 § i vallagen.....	5
BILAGA	7
PARALLELLTEXT	7
Lag om ändring av 5 § i vallagen.....	7

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

I 5 § i vallagen (714/1998) föreskrivs att landet för riksdagsval delas in i valkretsar utgående från landskapsindelningen. I paragrafen anges de kommuner som hör till respektive valkrets. Till följd av denna lagtekniska lösning måste paragrafen ändras i samband med varje sådan ändring i landskapsindelningen som leder till att en eller flera kommuner överförs från ett landskap till ett annat så att även deras valkrets ändras. Dessutom måste paragrafen ändras i samband med varje sådan ändring i kommunindelningen som innebär att en ny kommun bildas genom sammanslagning eller delning av befintliga kommuner, oberoende av om ändringen leder till en ändring av valkretsarnas gränser eller inte. Paragrafen måste ändras också när kommunens namn ändras.

I propositionen föreslås det att 5 § i vallagen ändras så att den motsvarar de ändringar i landskapsindelningen som träder i kraft vid ingången av 2021 samt två ändringar i kommunindelningen, av vilka den ena trädde i kraft vid ingången av 2020 och den andra träder i kraft vid ingången av 2021.

Ändringar i landskapsindelningen

Enligt 1 § 2 mom. i lagen om landskapsindelning (1159/1997) beslutar statsrådet om landskapens antal, områden och namn efter att ha hört de berörda förbunden på landskapsnivå och kommunerna. Statsrådet utfärdade den 29 augusti 2019 ett nytt beslut om landskap (978/2019) som träder i kraft den 1 januari 2021. Jämfört med det tidigare motsvarande beslutet (100/2015) ändrades fem kommuners landskap genom det nya beslutet. Heinävesi kommun överfördes från landskapet Södra Savolax till landskapet Norra Karelen, Itis kommun från landskapet Kymmenedalen till landskapet Päijänne-Tavastland, Storkyro kommun från landskapet Österbotten till landskapet Södra Österbotten, Jorois kommun från landskapet Södra Savolax till landskapet Norra Savolax och Kuhmois kommun från landskapet Mellersta Finland till landskapet Birkaland.

Ändringar i kommunindelningen

Nurmes stad och Valtimo kommun slogs samman till en ny Nurmes stad genom statsrådets beslut av den 13 juni 2019 (751/2019), som trädde i kraft den 1 januari 2020.

Kankaanpää stad och Honkajoki kommun slogs samman till en ny Kankaanpää stad genom statsrådets beslut av den 11 juni 2020 (443/2020), som träder i kraft den 1 januari 2021.

Ändringarnas inverkan på 5 § i vallagen

Överföringen av Storkyro kommun från landskapet Österbotten till landskapet Södra Österbotten orsakar inga ändringar i valkretsindelningen eftersom båda landskapen hör till Vasa valkrets. De övriga ändringarna i landskapsindelningen förutsätter däremot att valkretsindelningen ändras. Ingenting ändringen i kommunindelningen medför någon ändring i valkretsindelningen.

I propositionen föreslås det följande ändringar i 5 § i vallagen:

- i 4 punkten, där de kommuner som hör till Satakunta valkrets räknas upp, stryks Honkajoki;
- till 6 punkten, där de kommuner som hör till Tavastlands valkrets räknas upp, fogas Itis;

RP 122/2020 rd

- till 7 punkten, där de kommuner som hör till Birkalands valkrets räknas upp, fogas Kuhmois;
- i 8 punkten, där de kommuner som hör till Sydöstra Finlands valkrets räknas upp, stryks Heinävesi, Itis och Jorois;
- till 9 punkten, där de kommuner som hör till Savolax-Karelens valkrets räknas upp, fogas Heinävesi och Jorois medan Valtimo stryks;
- i 11 punkten, där de kommuner som hör till Mellersta Finlands valkrets räknas upp, stryks Kuhmois.

2 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga direkta konsekvenser för antalet riksdagsledamöter som väljs i en valkrets i enlighet med 6 § i vallagen, eftersom de kommuner som överförs från en valkrets till en annan är relativt små till invånarantalet. Det bör dock konstateras att om Heinävesi, Itis och Jorois överförs från Sydöstra Finlands valkrets minskar antalet invånare i valkretsen med sammanlagt 14 397 (enligt situationen 31.7.2020), vilket kalkylmässigt motsvarar ungefär ett halvt riksdagsmandat. I riksdagsvalet 2019 valdes 17 riksdagsledamöter in från valkretsen, men enligt de befolkningsuppgifterna (31.7.2020) verkar antalet mandat redan nu ha sjunkit till sexton. Om tre kommuner överförs från valkretsen minskar invånarantalet ytterligare.

I nästa riksdagsval röstar de röstberättigade i Heinävesi, Itis, Jorois och Kuhmois på kandidater i en annan valkrets än tidigare. Detta bör beaktas i kommunikationen om valet.

Propositionen har inga ekonomiska eller andra samhällseliga konsekvenser.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Inga utlåtanden har begärts om propositionen, eftersom ändringarna i valkretsarna togs upp under remissbehandlingen av det ovan nämnda statsrådsbeslutet, som gäller landskapsindelningen.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 5 § i vallagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vallagen (714/1998) 5 § 4, 6—9 och 11 punkten, sådana de lyder i lag 361/2016, som följer:

5 §

Valkretsar vid riksdagsval

För riksdagsval indelas landet utgående från landskapsindelningen i följande *valkretsar*:

4) Satakunta valkrets, som omfattar kommunerna Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kumo, Luvia, Nakkila, Påmark, Raumo, Sastmola, Siikais, Säskylä, Ulvsby och Vittis,

6) Tavastlands valkrets, som omfattar kommunerna Asikkala, Forssa, Gustav Adolfs, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humppila, Itis, Janakkala, Jockis, Kärkölä, Lahtis, Loppi, Orimattila, Padasjoki, Riihimäki, Sysmä, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

7) Birkalands valkrets, som omfattar kommunerna Ackas, Birkala, Ikalis, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmois, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tammerfors, Tavastkyro, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virdois och Ylöjärvi,

8) Sydöstra Finlands valkrets, som omfattar kommunerna Enonkoski, Fredrikshamn, Hirvensalmi, Imatra, Juva, Kangasniemi, Kotka, Kouvola, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Mäntyharju, Nyslott, Parikkala, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Pyttis, Rantasalmi, Rautjärvi, Ruokolax, Savitaipale, S:t Michel, Sulkava, Taipalsaari, Vederlax och Villmanstrand,

9) Savolax-Karelens valkrets, som omfattar kommunerna Heinävesi, Idensalmi, Iломants, Joensuu, Jorois, Juankoski, Juga, Kaavi, Keitele, Kides, Kiuruvesi, Kontiolax, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Libelits, Lieksa, Nurmes, Outokumpu, Pielavesi, Polvijärvi, Rautalampi, Rautavaara, Rääkkylä, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tohmajärvi, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto och Vieremä,

11) Mellersta Finlands valkrets, som omfattar kommunerna Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuru, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Lauka, Luhanhaka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

Denna lag träder i kraft den

20 .

RP 122/2020 rd

Helsingfors den 10 september 2020

Statsminister

Sanna Marin

Justitieminister Anna-Maja Henriksson

Lag

om ändring av 5 § i vallagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vallagen (714/1998) 5 § 4, 6—9 och 11 punkten, sådana de lyder i lag 361/2016, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Valkretsar vid riksdagsval

För riksdagsval indelas landet utgående från landskapsindelningen i följande *valkretsar*:

4) Satakunta valkrets, som omfattar kommunerna Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, *Honkajoki*, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kumo, Luvia, Nakkila, Påmark, Raumo, Sastmola, Siikais, Säskylä, Ulvsby och Vittis,

6) Tavastlands valkrets, som omfattar kommunerna Asikkala, Forssa, Gustav Adolfs, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Hump-pila, Janakkala, Jockis, Kärkölä, Lahtis, Loppi, Orimattila, Padasjoki, Riihimäki, Sysmä, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

7) Birkalands valkrets, som omfattar kommunerna Ackas, Birkala, Ikalis, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tammerfors, Tavastkyro, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virdois och Ylöjärvi,

8) Sydöstra Finlands valkrets, som omfattar kommunerna Enonkoski, Fredrikshamn, *Heinävesi*, Hirvensalmi, *Itis*, Imatra, *Jorois*, Juva, Kangasniemi, Kotka, Kouvola, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Mäntyharju, Nyslott, Parikkala, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Pyttis, Rantasalmi, Rautjärvi, Ruokolax, Savitaipale, S:t Michel, Sulkava, Taipalsaari, Vederlax och Villmanstrand,

Föreslagen lydelse

5 §

Valkretsar vid riksdagsval

För riksdagsval indelas landet utgående från landskapsindelningen i följande *valkretsar*:

4) Satakunta valkrets, som omfattar kommunerna Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kumo, Luvia, Nakkila, Påmark, Raumo, Sastmola, Siikais, Säskylä, Ulvsby och Vittis,

6) Tavastlands valkrets, som omfattar kommunerna Asikkala, Forssa, Gustav Adolfs, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Hump-pila, *Itis*, Janakkala, Jockis, Kärkölä, Lahtis, Loppi, Orimattila, Padasjoki, Riihimäki, Sysmä, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

7) Birkalands valkrets, som omfattar kommunerna Ackas, Birkala, Ikalis, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, *Kuhmois*, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tammerfors, Tavastkyro, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virdois och Ylöjärvi,

8) Sydöstra Finlands valkrets, som omfattar kommunerna Enonkoski, Fredrikshamn, Hirvensalmi, Imatra, Juva, Kangasniemi, Kotka, Kouvola, Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Mäntyharju, Nyslott, Parikkala, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Pyttis, Rantasalmi, Rautjärvi, Ruokolax, Savitaipale, S:t Michel, Sulkava, Taipalsaari, Vederlax och Villmanstrand,

RP 122/2020 rd

Gällande lydelse

9) Savolax-Karelens valkrets, som omfattar kommunerna Idensalmi, Ilomants, Joensuu, Juankoski, Juga, Kaavi, Keitele, Kides, Kiuruvesi, Kontiolax, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Libelits, Lieksa, Nurmes, Outokumpu, Pielavesi, Polvijärvi, Rautalampi, Rautavaara, Rääkkylä, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tohmajärvi, Tuusniemi, *Valtimo*, Varkaus, Vesanto och Vieremä,

11) Mellersta Finlands valkrets, som omfattar kommunerna Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuru, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, *Kuhmois*, Kyyjärvi, Lauka, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

Föreslagen lydelse

9) Savolax-Karelens valkrets, som omfattar kommunerna *Heinävesi*, Idensalmi, Ilomants, Joensuu, *Jorois*, Juankoski, Juga, Kaavi, Keitele, Kides, Kiuruvesi, Kontiolax, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Libelits, Lieksa, Nurmes, Outokumpu, Pielavesi, Polvijärvi, Rautalampi, Rautavaara, Rääkkylä, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tohmajärvi, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto och Vieremä,

11) Mellersta Finlands valkrets, som omfattar kommunerna Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuru, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Lauka, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski,

Denna lag träder i kraft den 20 .